

INFORMACIJA
***o uključenju u program Unije „Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih
preduzeća (COSME) (2014-2020)“***

Predmetna informacija je pripremljena u sklopu realizacije Zaključaka Vlade br: 08-2552/4 od 14.novembra 2013.godine, a na osnovu Informacije o efektima učešća CG u programu Unije "Posebni program za preduzetništvo i inovacije(EIP) u okviru Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije(CIP)" sa predlogom uključenja u program COSME(2014-2020).

U skladu sa Zaključcima Vlade br:08-1635/3 od 11.jula 2013.godine, prilikom razmatranja Informacije o učešću Crne Gore u programima Evropske unije, resorna ministarstva su zadužena da predlog odluke o pokretanju postupka za učešće u programima Evropske unije, zasnovane na relevantnim analizama, dostave Vladi. Shodno utvrđenoj proceduri, Ministarstvo ekonomije je pripremio Informaciju o efektima učešća Crne Gore u programu Unije "Posebni program za preduzetništvo i inovacije(EIP) u okviru Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije(CIP)" sa predlogom uključenja u program COSME(2014-2020). Učešćem u programu EIP/CIP su ostvareni pozitivni efekti (predmet razmatran Informacijom Ministarstva ekonomije, Zaključak Vlade 08-2552/4), kojom je Ministarstvo ekonomije zaduženo da započne proceduru za učešće u programu COSME dostavljanjem Pisma o zainteresovanosti Evropskoj komisiji.

Na osnovu navedenog, Ministarstvo ekonomije je pokrenulo formalnu proceduru i dostavilo Evropskoj komisiji Pismo o zainteresovanosti za uključenje u program COSME, nakon čega je dobijena i zvanična verzija teksta Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću u program COSME(prilog Informacije).

Riječ je o programu koji će u narednom sedmogodišnjem periodu nastaviti aktivnosti Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije – CIP 2007-2013, u čijoj komponenti odnosno potprogramu za Preduzetništvo i inovacije-EIP, Crna Gora učestvuje od 2008.godine. Program COSME predviđa ukupan budžet od 2,3 mld € u periodu 2014-2020 i u velikoj mjeri će nastaviti aktivnosti iz tekućeg programa za konkurentnost i inovacije (CIP) i bolje se usredsrediti na finansijske instrumente i podršku malim i srednjim preduzećima kroz Enterprise Europe Network (EEN) kao i aktivnosti u oblasti turizma, unaprjeđenje uslova za poslovanje u pogledu klastera, promociju preduzetništva i podsticanje preduzetničke kulture, internacionalizaciju malih i srednjih preduzeća i dr. Dodatno, u kombinaciji sa programom Horizon 2020 otvoriće se prostor za širok spektar sinhronizovanih aktivnosti i kombinovanje finansijskih instrumenata na polju istraživanja i inovacija.

Značaj uključenja u program COSME je dodatno aktuelizovan sa nedavnim otpočinjanjem pregovora u poglavlju 20 Preduzetništvo i industrijska politika, obzirom da su i prilikom analitičkog pregleda pravne tekovine EU u poglavlju 20 posebno akcentirani principi i instrumenti politike, koji su na nivou EU, u značajnoj mjeri implementirani upravo kroz program CIP i njegove specifične programe. U tom smislu će se i u narednom periodu nastaviti sa korišćenjem instrumenata u okviru programa COSME.

Između ostalog cilj pristupanja programu COSME jeste i namjera da se doprinese kvalitetnijoj realizaciji ciljeva utvrđenih postojećim dokumentima Strategija za razvoj malih i srednjih preduzeća 2011-2015, Strategija za podsticanje konkurentnosti na mikro

nivou 2011-2015, Strategija za održivi ekonomski rast kroz uvođenje klastera 2012-2016, Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje 2008-2013, kao i novim strateškim dokumentima u ovim oblastima u narednom periodu.

Sprovođenje Sporazuma će pozitivno uticati posebno na mala i srednja preduzeća, preduzetnike, mlade-preduzetnike koji žele da pokrenu sopstveni biznis kao i na biznis organizacije koje pružaju podršku. Ključne aktivnosti COSME programa ogledaju se u poboljšanju pristupa finansijama malih i srednjih preduzeća kroz definisane finansijske instrumente pomoći, Evropsku mrežu preduzetništva, podršku inovacijama i izlasku kompanija na tržišta van Evropske unije.

Za implementaciju Sporazuma, odnosno učešće u programu potrebno je izdvojiti određena finansijska sredstva. U tom cilju, Crna Gora će svake godine plaćati finansijski doprinos za opšti budžet Evropske unije, pri čemu godišnji finansijski doprinos u periodu 2014-2017.godine, iznosi 79.846€. Navedeni iznos utvrđen je Prijedlogom zakona o budžetu za 2014.godinu.

Takođe je važno napomenuti da postoji mogućnost refundacije dijela učešća u programu COSME iz sredstava IPA, čiji se iznos utvrđuje u okviru Finansijskog sporazuma koji sklapaju Delegacija EU u Podgorici i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Po tom osnovu, nakon uplate finansijskog doprinosa za predmetnu godinu, moguće je putem IPA instrumenata izvršiti povlačenje dijela sredstava koja su uplaćena za učešće u programu.

*
* *

Imajući u vidu prethodno navedeno, predlažemo za usvajanje sljedeće

Z a k l j u č k e

1. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informaciju o uključenju u program Unije „Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME) (2014-2020)“, koju je pripremilo Ministarstvo ekonomije uz prateći tekst Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije "Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća COSME (2014-2020)".
2. Vlada Crne Gore daje saglasnost ministru ekonomije za potpisivanje Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije "Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća COSME (2014-2020)".

NACRT

SPORAZUM

između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME) (2014-2020)“

EVROPSKA KOMISIJA, u daljem tekstu „Komisija“, u ime Evropske unije,
sa jedne strane, i

CRNA GORA, sa druge strane,
Buduci da:

1. Protokol 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih Zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Crne Gore, sa druge strane, koji je potpisan 15. oktobra 2007. godine¹, uspostavlja opšte principe za učešće Crne Gore u programima Unije, prepuštajući Komisiji i nadležnim organima Crne Gore da utvrde konkretne uslove, uključujući finansijski doprinos, vezan za učešće u svakom pojedinačnom programu.
2. Program za konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME) je ustanovljen Uredbom broj EZ ² Evropskog Parlamenta i Savjeta od; popuniti
3. U skladu sa članom 6.1 b) Uredbe broj /EZ popuniti, pristupajuće države, države kandidati i potencijalni kandidati mogu učestvovati u skladu sa opštim principima i opštim uslovima za učešće tih država u programima Unije ustanovljenim u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Savjeta za pridruživanje, ili sličnim dogovorima;

DOGOVORILI SU SE SLJEDEĆE:

¹ Sl. list 108, 29.4.2010. god., str. 345

² Popuniti

Član 1.

Program

Crna Gora učestvuje u Programu za konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu: Program), u skladu sa uslovima navedenim u Protokolu 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih Zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Crne Gore, sa druge strane, o opštim principima za učešće Crne Gore u programima Unije, i pod uslovima navedenim u ovom Sporazumu.

Član 2.

Uslovi vezani za učešće u Programu

1. Crna Gora učestvuje u aktivnostima Programa u skladu sa ciljevima, kriterijumima, procedurama i rokovima definisanim u Uredbi broj /EZ popuniti, i u skladu sa sljedećim:
2. Uslovi koji važe za podnošenje, procjenu i odabir prijava od strane kvalifikovanih institucija, organizacija i pojedinaca iz Crne Gore, isti su kao i oni koji važe za kvalifikovane institucije, organizacije i pojedince država članica.
3. U cilju učešća u Programu, Crna Gora svake godine plaća finansijski doprinos za opšti budžet Evropske unije, u skladu sa dolje navedenim članom 3.
4. Finansijski doprinos Crne Gore u pogledu njenog učešća i implementacije programa dodaje se godišnjoj sumi u opštem budžetu Evropske unije za izdvajanje finansijskih sredstava kako bi se ispunile finansijske obaveze koje proističu iz različitih oblika mjera neophodnih za izvršenje, upravljanje i funkcionisanje programa.
5. Jedan od zvaničnih jezika Evropske unije, u ovom slučaju engleski, koristi se za procedure u vezi sa zahtjevima, ugovorima i izvještajima, kao i za ostale administrativne aspekte Programa.

Član 3.

Finansijski doprinos

Pravila koja regulišu finansijski doprinos Crne Gore navedena su u Aneksu I.

Član 4.

Izvjestavanje i vrednovanje

Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije i Evropskog revizorskog suda u vezi sa praćenjem i procjenom Programa, učešće Crne Gore u Programu konstantno se prati na partnerskoj bazi uključujući Komisiju i Crnu Goru. Crna Gora Komisiji podnosi odgovarajuće izvještaje i učestvuje u ostalim konkretnim aktivnostima predviđenim od strane Evropske unije u tom kontekstu.

Izvjestavanje i vrednovanje se vrši u skladu sa pravilima navedenim u Aneksu II.

Član 5.

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum primjenjuje se u periodu trajanja Programa, počevši od 1. januara 2014. godine. Međutim, ukoliko Evropska unija odluči da produži to trajanje bez značajnih promjena u okviru Programa, trajanje ovog Sporazuma se automatski i u skladu sa tim produžava ukoliko nijedna od ugovornih strana ne otkaže Sporazum u roku od mjesec dana po odluci o produženju.
2. Ugovorne strane mogu da raskinu ovaj Sporazum u bilo koje vrijeme tokom trajanja Programa putem pisanog obavještenja o namjeri da se učešće u Programu okonča. U skladu sa odredbama ovog Sporazuma, njegovo okončanje stupa na snagu tri kalendarska mjeseca nakon datuma kada adresat primi takvo pisano obavještenje.
3. Projekti i aktivnosti koje su u toku u vrijeme okončanja nastavljaju se do završetka prema uslovima navedenim u ovom Sporazumu, a takođe i ugovornim rješenjima koja se primjenjuju na pomenute projekte i aktivnosti, kao i odredbama Aneksa II.
4. Aneksi čine sastavni dio ovog Sporazuma.
5. Ovaj Sporazum se može izmijeniti isključivo pisanim putem uz zajedničku saglasnost Ugovornih strana.

Član 6.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada Crna Gora obavijesti Komisiju diplomatskim putem da su unutrašnji pravni uslovi za stupanje na snagu ovog Sporazuma ispunjeni. Do stupanja na snagu, ovaj Sporazum se privremeno primjenjuje, počevši od dana nakon potpisivanja.
2. U slučaju da Crna Gora obavijesti Komisiju da neće ratifikovati potpisani Sporazum, privremena primjena se okončava počevši od sljedeće budžetske godine nakon obavještanja. Obavještenje o okončanju privremene primjene ne utiče na obaveze Ugovornih strana koje se odnose na projekte i aktivnosti finansirane iz opšteg budžeta Evropske unije u godini kada je obavještenje dato, niti na plaćanje finansijskog doprinosa Crne Gore u godini kada je obavještenje dato.

Sačinjeno u dana
.....

Za Crnu Goru

Ministar
Crne Gore

Sačinjeno u Briselu dana

Za Evropsku komisiju,
u ime Evropske unije,

A. TAJANI
Potpredsjednik Komisije

Aneks I

Pravila koja regulišu finansijski doprinos Crne Gore u Programu Unije „Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME)“

I Izračunavanje finansijskog doprinosa Crne Gore

1. Finansijski doprinos koji Crna Gora treba da plati opštem budžetu Evropske unije kako bi učestvovala u Programu utvrđuje se srazmjerno, i kao dodatak godišnjoj raspodjeli u opštem budžetu Evropske unije za izdvajanje finansijskih sredstava neophodnih za izvršenje, upravljanje i funkcionisanje programa.
2. Ovaj finansijski doprinos će se obračunavati primjenom faktora proporcionalnosti na prosječni godišnji budžet Programa.
3. Faktor proporcionalnosti koji reguliše doprinos Crne Gore dobijen je utvrđivanjem odnosa između bruto domaćeg proizvoda Crne Gore po tržišnim cijenama i iznosa bruto domaćih proizvoda, po tržišnim cijenama, za i Evropsku Uniju i Crnu Goru.

$$\frac{(\text{BDP po tržišnim cijenama za Crnu Goru})}{(\text{BDP po tržišnim cijenama za 28 EU} + \text{Crnu Goru})} = \text{faktor proporcionalnosti}$$

$$(\text{faktor proporcionalnosti}) \times \text{prosječni godišnji budžet programa} = \text{godišnji doprinos Crne Gore za COSME.}$$

$$\text{godišnji prosječni budžet} = \frac{\text{višegodišnji budžet usvojen Uredbom x/Y/Z (2302.1 mil. €)}}{7} = (328.9 \text{ mil. €})$$

4. Ovaj odnos je izračunat na osnovu najnovijih statističkih podataka koji se odnose na istu godinu, a koji su dobijeni od Statističke kancelarije Evropskih zajednica (Eurostat), i koji su dostupni u vrijeme pregovora o ovom Sporazumu.
5. Ovaj aneks obuhvata iznose koji su određeni za prve četiri godine implementacije Programa (2014-2017).
6. Za ostatak Programa (2018-2020), godišnji finansijski doprinos obračunava se u toku 2017. godine, korišćenjem iste formule, uzimajući u obzir najnovije statističke podatke i sve promjene u ukupnom budžetu programa.
7. Godišnji finansijski doprinos koji će Crna Gora uplatiti u budžet Evropske unije da bi učestvovala u svim aktivnostima programa u periodu 2014-2017, iznosi kao što slijedi: 79,846 €.

8. Doprinos Crne Gore pokriva troškove u vezi sa razvojem i sprovođenjem radnji predviđenih Programom.
9. Putni troškovi kao i troškovi boravka nastali od strane predstavnika i eksperata iz Crne Gore u svrhu učestvovanja kao posmatrača u radu Odbora navedenog u članu 21. Uredbe... popuniti kojom se utvrđuje Konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME) (COSME Upravni odbor), ili drugim sastancima vezanim za implementaciju Programa, nadoknađuje Komisija na istoj osnovi kao za procedure i u skladu sa procedurama koje su trenutno na snazi za predstavnike država članica Evropske unije.
10. Finansijska uredba koja važi za opšti budžet Evropske unije važi za upravljanje doprinosom Crne Gore.

II Plaćanje finansijskog doprinosa Crne Gore

1. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a na početku svake naredne budžetske godine, Komisija Crnoj Gori dostavlja zahtjev za isplatu sredstava koja odgovaraju njenom doprinosu troškovima obuhvaćenim ovim Sporazumom.
2. Ovaj doprinos se isplaćuje u eurima na bankovni račun Komisije denominiran u eurima.
3. Crna Gora plaća svoj doprinos godišnjim troškovima u skladu sa zahtjevom za isplatu najkasnije tri mjeseca od datuma kada je zahtjev upućen. Svako kašnjenje u plaćanju doprinosa dovodi do plaćanja zatezne kamate od strane Crne Gore na neplaćeni iznos od datuma dospeljeća na naplatu. Kamatna stopa je stopa koju Evropska centralna banka primjenjuje na svoje glavne aktivnosti refinansiranja, kao što je objavljeno u seriji C Službenog lista Evropske unije, koja važi prvog kalendarskog dana u mjesecu u kom je datum dospeljeća, uvećana za 3,5 procenata.
4. U slučaju da je kašnjenje u plaćanju doprinosa takvo da može značajno da ugrozi implementaciju i upravljanje Programom, i ukoliko isplata izostane 20 radnih dana nakon što Komisija pošalje zvanični podsjetnik Crnoj Gori, učešće Crne Gore u programu za predmetnu godinu se obustavlja.

Aneks II

FINANSIJSKA KONTROLA, POVRAT SREDSTAVA I DRUGE MJERE ZA SUZBIJANJE PREVARE

I KONTROLE I MJERE ZA SUZBIJANJE PREVARE KOJE SPROVODI UNIJA

1. U skladu sa finansijskom uredbom koja se primjenjuje na opšti budžet Evropske unije, i u skladu sa drugim pravilima iz ovog Sporazuma, ugovori zaključeni sa korisnicima Programa koji su osnovani u Crnoj Gori predviđaju obavljanje finansijskih i drugih revizija u bilo koje vrijeme u prostorijama tih korisnika i njihovih podugovarača od strane predstavnika Komisije ili drugih lica koje Komisija za to ovlasti.
2. Predstavnici Komisije i druge osobe ovlašćene od strane Komisije imaju odgovarajući pristup prostorijama, radovima i dokumentaciji, kao i svim traženim informacijama kako bi sproveli reviziju, uključujući i one u elektronskom obliku. Ovo pravo pristupa izričito se navodi u ugovorima koji su zaključeni u cilju sprovođenja instrumenata ovog Sporazuma. Evropski Revizorski sud ima ista prava kao i Komisija.
3. U okviru ovog Sporazuma, Komisija/OLAF (Evropska služba za suzbijanje prevara) ovlašćena je za sprovođenje provjera odnosno inspekcija na licu mjesta na području Crne Gore, u skladu sa proceduralnim odredbama Uredbe Savjeta (Euroatom, EZ) broj 2185/96 od 11. novembra 1996. godine.
4. Ove provjere i inspekcije se pripremaju i sprovode u bliskoj saradnji sa nadležnim organima Crne Gore, koji se blagovremeno obavještavaju o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi provjera i inspekcija, kako bi mogli da pruže svu potrebnu pomoć.
5. Ukoliko predmetni organi Crne Gore tako žele, i sami mogu da učestvuju u provjerama i inspekcijama na licu mjesta.
6. Ukoliko se učesnici u Programima protiv provjera odnosno inspekciji na licu mjesta, organi Crne Gore, postupajući u skladu sa nacionalnim pravilima, pružaju inspektorima Komisije/OLAF-a onu pomoć koja im je potrebna kako bi im se omogućilo da obave svoju dužnost i sprovedu provjeru odnosno inspekciju na licu mjesta.
7. Komisija/OLAF u najkraćem mogućem roku izvještava organe Crne Gore o svakoj činjenici ili sumnji o postojanju nepravilnosti primjećenih tokom provjere odnosno inspekcije na licu mjesta. U svakom slučaju, od Komisije/OLAF-a se zahtijeva da izvijesti gore navedene organe o rezultatima takvih provjera i inspekcija.

II INFORMACIJE I KONSULTACIJE

1. U cilju pravilne primjene ovog Aneksa, nadležni organi Crne Gore i Evropske unije redovno razmjenjuju informacije i, na zahtjev jedne od Ugovornih strana, održavaju konsultacije.

2. Nadležni organi Crne Gore obavještavaju Komisiju bez odlaganja o svakoj činjenici ili sumnji koju su primjetili, a koja se tiče nepravilnosti u vezi sklapanja i sprovođenja ugovora sklopljenih u primjeni instrumenata ovog Sporazuma.

III ADMINISTRATIVNE MJERE I KAZNE

Ne dovodeći u pitanje primjenu krivičnog zakona Crne Gore, administrativne mjere i kazne mogu biti nametnute od strane Komisije u skladu sa finansijskom uredbom koja se primjenjuje na opšti budžet Evropske unije.

IV POVRAT SREDSTAVA

Odluke koje Komisija donese u okviru ovog Sporazuma, a koje nameću novčane obaveze licima, a ne samo državama, pravosnažne su u Crnoj Gori.

Sprovođenje ovih odluka regulišu pravila građanskog postupka na snazi u državi na čijoj teritoriji se sprovode. Nalog za njihovo sprovođenje pridodaje se odluci bez drugih formalnosti izuzev potvrde autentičnosti odluke od strane državnog organa kojeg za tu svrhu odredi Vlada Crne Gore i o tome obavještava Komisiju.

Po obavljanju ovih formalnosti po zahtjevu Komisije, Komisija može nastaviti sa postupkom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, iznoseći predmet direktno pred nadležni organ. Zakonitost odluke Komisije podliježe kontroli Suda pravde Evropske unije.

Odluke koje donese Sud pravde Evropske unije na osnovu arbitražne klauzule iz ugovora u okviru ovog Sporazuma pravosnažne su pod istim uslovima.